

A miniszterelnök (médiafőtanácsadója) sem szeretné, hogy megismerjék a Bilincs és póráz c. könyvet? Levél Gréczy Zsoltnak: példákkal és kérdésekkel a sajtó függetlenségéről (2008. november 13.)

Hogy miért fordultam Gréczy Zsolthoz, Gyurcsány Ferenc médiafőtanácsadójaához, egyben régi ismerősömhöz, az a levélből kiderül. A „hallgatás törvénye” ezek szerint órá is érvényes, hiszen (tőle sem) nem kaptam választ. Ezért a „nem mondhatom el senkinek, elmondom hát mindenkinek” jegyében nyilvánosságra hozom, annál is inkább, mivel nem személyes ügyről van szó. A tartalmas és érdemi válaszról emiatt sem tudok lemondani, továbbra is várom Gréczy Zsolttól. Erre a levelemre is és további három levelemre is, amit illetékességből, egyúttal a válasz „elősegítése” érdekében elküldtem miniszterelnök úrnak és a szocialista frakció vezetőjének. Első levelemet hozom most nyilvánosságra.

Gréczy Zsolt, Gyurcsány Ferenc miniszterelnök úr médiafőtanácsadója

Gréczy Zsolt úr
a miniszterelnök úr médiafőtanácsadója
Miniszterelnöki Hivatal
Budapest

Tisztelt Gréczy Úr!

Sajnálattal tapasztaltam, hogy nem válaszolt 2008. október 13-i e-mailemre. Tájékoztatom, hogy a Stop nem korigálta hibáit, ezért Mátay Lászlónak újabb levelet kellett írnom. (Mellékelem.)

Sajnos az említett (elfogadhatatlan) esetenél sokkal súlyosabb visszaélések is értek a sajtó, a sajtó „mozgatói” („szervezői”, irányítói) részéről. Már az is botránys, hogy minden bizonnyal van ilyen cenzor-terelő-összekötő, de még inkább, hogy az általam sérelmezett és irányított beavatkozások mind a közvélemény megtévesztése céljából történnek. Azzal a szándékkal: csak az igazság ki ne derüljön! Elképesztő!

Egy ilyen gyakorlat elképzelhetetlen még egy puha diktatúrában is, nemhogy egy állítólagos demokráciában. Ahogy mondani szokták: „a Köztársaságban”.

Hadd mondjam ki nyíltan: a közvélemény manipulálásáról van szó. (Ráadásul ilyen „színonalon”.) A valóság elfedéséről, feltárásának akadályozásáról, a közvélemény elzárásáról a valóság tényeitől. A véleménynyilvánítás alkotmányos jogának sérelméről: sajtószerplésem korlátozásáról és könyveim forgalmának összesküvés-jellegű ellehetetlenítéséről.

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök

Továbbra is „zöld utat”, sőt ösztönzést kap viszont a virtuális valóság megjelenítése, bármilyen életszerűtlen is az. Álhírekkel, rágalmakkal, lejáratással, legendák terjesztésével/felevenítésével. Más ügyekkel való összemosással. Néha a sérelmet elkövető mentegőzik, jelzi, hogy neki ehhez semmi köze nem lehet. De tehetetlen. Ön is tudja, hogy a sajtó nagyon függ a politikától/államtól: anyagilag és a témákhoz való hozzájutás vonatkozásában. Mindkét fél tudja, mit akar. Az, aki ilyen határozottan fellép a sajtónál az „elvárásaival” – ami sajnálatos tapasztalataim szerint szinte akármeddig elmehet –, valami-

ilyen „magasabb szempontra” hivatkozik. Hogy ilyen „közvetítói” szerepet el tudjon látni, a tanácsadót fontos pozícióhoz kellett juttatni, magas helyről kell bizalmat élveznie.

Ebben az intrikus világban, a kamarillapolitika világában természetesen azonnal értesül a nagyon fontos ember, ha „közvetítője”, fontos „táskacipelője” a saját érdekeit követi. És fellép ez ellen, vagy eltúri, elnézi, akár az is megtörténhet, hogy titokban vagy nyíltan örül neki. Végül is biztosan vagy ő dönt, vagy legalábbis egyetért, mert ellenkezésnek láthatóan nyoma nincs. Hiába tiltakoztam ugyanis felső helyen, nem sikerült véget vetnem ennek a felháborító alkotmány- és törvénysértő, erkölcstelen praktikának. A „nagy emberek” nyilván nem voltak ehhez elég nagyok: ezért egy paraván mögé bújtak. Ahogy szoktak. „Demokrataként” (!) hol az igazságszolgáltatás függetlenségéről beszélnek, hol az ügyészség függetlenségéről, hol a sajtó függetlenségéről stb., amikor az ellenőrizhetőséget, a törvények betartását kellene számon kérni.

Nyolc éves tapasztalatom alapján nincs kétségem afelől, hogy az ellenem még mindig folyó tisztességtelen sajtóhadjárat felső döntések és jóváhagyások, egyetértés nélkül elképzelhetetlen lett volna és lenne. Megdöbbenő, hogy ez a beavatkozási, nyomásgyakorlási, károkozási szándék még mindig érzékelhető, sőt bizonyos vonatkozásában még erősebb és még alantasabb lett. Legutóbb ugyanis arról értesültem az egyik legnagyobb könyvkiadótól, könyvterjesztőtől, hogy a sajtó gyakorlatilag indexre tette könyveimet. De mit beszélnek? Ez már megtörtént, most a sajtó indexre tette vele a könyvet. Matyi Dezső utólagos öncenzúrát hajtott végre. Nem „szorgalmazhatja” (viszont akadályozhatja) terjesztésüket.

Hihetetlen! *A sajtószabadság elleni egyik legnagyobb etikai vétség a valóság feltárásának megakadályozása.* Matyi úr persze bizonyára nem a sajtóra gondolt, hanem arra, aki e vélemény megfogalmazására is jogot formál, tehát a sajtó egésze nevében beszél. Határozottan rendelkezik, utasít egy magánkönyvkiadónál, egy állítólagos piacgazdaságban. A mai kormány idején, amikor naponta hallunk fellengzős áradozásokot a demokráciáról, a versenyről, a szólásszabadságról és persze „a Köztársaságról”. Ön korábban, amikor a Népszabadság főmunkatársa volt, rendszeres kapcsolatban állt Matyi úrral, bizalmi munkatársa volt, a könyvbemutatókat általában Ön tartotta. A Sorstalanság producereként is befolyásra tett szert, nála is. Mit szólt Gréczy úr a beavatkozásokhoz? Vagy ez új jelenség?

E botrányra még visszatérek, de ennek előkészítéseként hadd említsek néhány újabb keletű példát.

1.) A Népszabadság 2005. június 25-én, amikor már évek óta végetért a három és fél hónapos előzetes letartóztatásom, feltette bilincses-pórázos képemet, ami ki nem takart arccal ábrázol. Ezzel azóta is bűnösségemet súlykolja, prejudikál. Ez súlyosan érintett, azért is, mert a Népszabadság a szocialisták lapja (még mindig részben alapítványukhoz tartozik) és ún. kormányközeli lap, amit hatalmas apanázsa is jelez. Az olvasó a gyalázatos fotóban a szocialisták és a kormány velem kapcsolatos üzenetét látja. A lap nem volt hajlandó levenni a képet, emlékszik, az Ön segítségét is kértem. Akkori ügyvédem, *Bárándy György* így személyiségi jogi pert volt kénytelen indítani. De nem mondtam le a meg egyezésről, többektől is kértem, hogy lépjenek közbe: legyen békés a megoldás. *Mécs Imre, Donáth Ferenc, Földes György* stb. azonban válaszra sem méltatott. A szabad demokratáktól Gusztos Péter válaszolt: „kíváncsi volt”, hogyan tudom elérni a kép levételét. Ő sem segített.

Évek óta folyik a per, a Népszabadság rengeteg beadványt küldött a bíróságnak, ezekben engem pocskondiázott, újabb személyiségi jogsértéseket követett el. Tehetné ezt a politika (a kormány, a szocialisták) jóváhagyása, helyeslése nélkül? Önöknek elegendő eszközük van, hogy ennek véget vessenek, de nem teszik. Sőt időnként más médiumok is könnyíténi igyekeznek a lapon, enyhíteni a Népszabadság jogsértését. Az ugyancsak baloldali és jól megtámogatott Népszava is publikált ilyen képet, a másodfokú tárgyalás kellős közepén. Ráadásul hazug képaláírással. A TV2, ahonnan ömlenek kifelé a kormányzati (társadalmi?) reklámok, befelé pedig az állami pénzek (ahogy máskor aggódva mondani szokták: a közpénzek) a másodfokú ítélet kihirdetésére nem ment el, helyette elővette az egyik bilincses-pórázos videóját és mellé rágalmazó szöveget közölt. Bednárík Imre, aki a Népszabadságból került oda, közölte: pereljek nyugodtan. Teszik ezt annak ellenére, hogy a TV2 kötelezettséget vállalt arra, hogy többet ilyen képet, videót nem közöl. A Népszabadság on-line változatában az öt elmarasztaló elsőfokú ítélet ellenére tudósításához is feltette a bilincses-pórázos képet.

A Népszabadság-per elsőfokú ítéleteiről (előbb egy, aztán két jogsértésért marasztalták el) a sajtó nem adott tájékoztatást. *Remélem, a TV2-perről fog, Ön bizonyára ezt elősegíti.*

2.) 2006 novemberében Gyárfás Tamás gondterhelten közölte egy interjú után, felhívták: túl sokat szerepelek. (Mint egy '50-es évekbeli filmben.) Hogy ezt milyen komolyan vette, sajnálatosan bizonyosodott. Néhány héttel korábban Önnel találkoztunk a Nap TV stúdiójának előterében. Emlékezetes számomra, hogy Gréczy úr gratulált az „enyhe ítélethez”. Ami szerintem túl durva, hiszen nem követtem el semmit, a kitalált anyagi hátrányokról sorra bizonyosodott be, hogy jelentős anyagi előnyök stb. Bárándy György is meglepődött ezen a tájékoztatanságon és ismereteken és megpróbálta Önnel elmagyarázni, hogy konceptiós perről van szó. Pedig Ön készítette velem éppen e felismerés jegyében egyik legjobb interjúját, ami még mindig közérdeklődésre tart számot. Persze ebben az én írói teljesítményem is benne van.

3.) 2008. áprilisában a perre készülve és a tisztességes eljárás érdekében az egyik minisztert, akivel többször találkoztam, megkértem: az utolsó szó jogán elhangzásakor legalább egy olyan újságíró legyen jelen valamelyik médiumtól, aki felszólalásomat az elejétől a végéig rögzíti. Hangban és/vagy képből. Hogy a jegyzőkönyvben ne lehessen eltorzítani az elhangzottakat, szülessen egy ilyen fontos dokumentum. Javasoltam a Nap TV-t, e médium 2001 novemberében, nehéz helyzetben is vállalkozott mentelmi beszédem felvételére. Arra, hogy lesz ilyen sajtó, ígéretet kaptam. Intézkedés biztosan történt. „Valaki” ugyanis elintézte, hogy még az MTI sem jelenjen meg. Olyan médium pedig semmiképpen, amelyik felvenné, de még olyan sem, amelyik végig ott lenne. Egyedül a Stop ment el: de minek? Nem örökítette meg a beszédet, ehelyett jól elszórakozott rajtam és ügyemen, ilyen tartalmú képet is közölt. Hamar elsietett, hogy megírja, ami távollétében történt. (A miniszter úr, amikor elmeséltem neki, mi történt, a feje búbjáig elvörösödött.)

A sajtónak ez a viselkedése azért is volt meglepő a számomra, mert a per másodfokon nagy empátia mellett kezdődött: a „Szabadi Béla hosszú harca a becsületéért” jegyében. És azért szakították félbe a tárgyalást és halasztották el két és fél hónappal, mert közvetlenül az utolsó szó jogán elhangzása előtt a Magyar Rádió tudósítója bejelentette: elejétől a végéig fel kívánja venni beszédemet. A bírónő szünetet rendelt el, majd szünet után megtalálta az okot a per megszakítására és a felvétel elkerülésére. Áprilisban, a felszólalás napjához közeledve, biztos akartam lenni abban, hogy valaki felveszi beszédemet, ezért vettem fel, miben segíthet a miniszter úr. Az újságírók eltűnése a tárgyalásról meggyő-

zően mutatja a külső és manipulatív beavatkozást. Hangsúlyozni kívánom, hogy a felvétel elmaradásával nem valamiféle jogtalan előnytől, hanem a tisztességes eljáráshoz való jogtól sikerült ismét megfosztani.

4.) Bilincs és póráz – A Gyorskocsi utca című könyvem kordokumentum, egyben visszatekintés a távolabbi múltba is. A benne szereplő fontos, sokoldalúan dokumentált információktól nem lenne szabad távol tartani a nyilvánosságot. (Nem csak azokat nem lenne szabad, akik Matyi úrtól ingyen példányt kaptak. Ön remélem kapott, ahogy főnökei is?) Ez a „távoltartás” különben alkotmány sértés, ellentétes a véleménynyilvánítás jogával és durván sérti az újságírói etikát. Bizonyára büntetőjogi sérelmet is okoz, hiszen szándékos károkozásról van szó, vagyoni és nem vagyoni (erkölcsi) károk okozásáról.

A jeleket korán érzékeltem, de nem tudtam hova tenni. A szerződés megkötése után sorban merültek fel olyan „hibák”, amelyek elodázták a könyv kiadását Három hónappal később jelent meg, mint ahogy Matyi Dezső vállalta. És nem készült el a könyvbemutatóra, a meghívottak egy része eltávozott az Alexandra pódiumról. A boltokban ugyan – hiányos terítése ellenére – kezdetben még jól fogyott, de aztán egyre kevesebb példányt jelentettek. Matyi úr hónapokig kitért az elől, hogy megmondja: miért nem hajlandó teljesíteni a szerződésben vállalt marketinget. Még az én kötelezettségemként megfogalmazott író-olvasó találkozótól is „elzárkózott”, mert szerinte ez politikai állásfoglalás (!) lenne. (Úgy akarja elkerülni a politikát, hogy abból is politikát csinál, ami nem az.)

Nem válaszolt a leveleimre, kinyomogatta a telefonját. Hosszú hónapok teltek el tehát, míg Matyi Dezső közölte az okot, ami persze normális országban nem lehet ok. Szerinte „elmagyarázta”, miért változott meg a véleménye: a sajtó képviselői ezügyben eljártak nála. (Mint az antivilágban, bár én soha nem mondtam, hogy az már elmúlt volna.) Mert hogy nagyon negatív a véleményük rólam. (A könyvemről nem nyilatkoztak.)

Aki ezt közölte velem, mármint Matyi Dezsővel, azt nagyon komolyan vette. Annyira, hogy mindezt evidenciaként (!) mondta el (adta át) nekem. Mintha csak vis maior lenne. A fontos ember, aki mögött ott áll a politika, nem akarja, hogy Matyi Dezső, egy magáncég tulajdonosa, vezetője terjessze a nála megjelent könyvemet. És neki, akinek a magas példányszám lenne normális országban a siker, úgy kell intéznie, hogy ne fogyjon. Nem tarthatja be a szerződést és ez nem is izgatja. (Bizonyára „kompenzálják”, ha tényleg ilyenek a fogyási adatok. A jelentések mostanában legalábbis csekély fogyásról szólnak.)

Ez már a sajtó szerepével való olyan durva visszaélés, amit nem tűrhetek el.

Nem titkolható el a valóság a XXI. század egyik legnagyobb közfigyelmet kiváltott ügyében. A nyilvánosságtól való elzárásnak személyesen túlmutató következményei vannak. Joga van a társadalomnak arra, hogy szembesülhessen: milyen veszélyek leselkednek mindannyiunkra a Szabadi-ügy összefüggéseiből és háttéréből következően. Ha valóban koncepció per folyt és folyik elképesztően durva jogsértésekkel, arra a társadalomnak reagálnia kell. Adjuk meg a valódi lehetőséget arra, hogy a társadalom a történetekkel és főleg azok eddig eltitkolt részleteivel megismerkedhessen és ezeket az információkat akár választási döntéseiben mérlegelhesse. Hogy tudja, konkrétan mi és hogyan fenyegetheti. Emlékeztetek arra, hogy miközben sokakban komoly a szorongás a jövőbeli fejleményekkel kapcsolatban, valamennyire emlékeznek ugyanis a néhány évvel ezelőtti időszak egyes dermesztő eseményeire, a média egyik „oldala” ezt a szorongást igyekszik elnyomni az aggódókban, ahelyett, hogy valódi válaszokat kérne számon a kétségtelen „kihívásokra”. Annál is inkább rossz reakció ez, mert a sajtó másik „oldala” és egy nagyobb párt veze-

tője nem felelősségre vonással, hanem börtönnel fenyegeti a mostani vezetőket. Nyíltan vállalják tehát, valósággal kérkednek a vállalhatatlan módszerekkel. E vezető politikus sem egyszer tette, hanem rendszeresen és élvezettel teszi. Ezt a szorongató víziót (jövőt) a valóság feltárásával és főleg a nyilvánosság elé tárásával talán el lehet kerülni. Ennek megakadályozásával, szabotálásával, lejáratásával viszont biztosan nem. Ha erre még mindig nem sikerül ráébredni, késő lesz...

Önhöz két okból fordulok. 1.) Először is, mert Ön a miniszterelnök úr főtanácsadója, média-összekötője, aki szerintem ugyancsak nem tűrheti el, hogy ez a gyakorlat tovább folytatódjon. Mert hiszen valójában kit sejtethetnének az ilyen manőverek mögött? 2.) A másik ok, hogy sok jel arra mutat, Önnek „köze lehet” mindehhez.

A helyzet tisztázásának lehetőségétől és a megoldástól viszont nem fosztanám meg Gréczy urat. Ezért javaslom, találkozzunk, és ott beszéljük meg, mit lehet és kell tenni. Mobilom, ha már nem lenne meg: -----.

Budapest, 2008. november 13.

Üdvözlettel:

Dr. Szabadi Béla

Melléklet: 2 db

Forrás: honlap

<http://www.szabadibela.hu>